

De wereld wil bedrogen worden?

Karola Waar

Af en toe komt er weer een consumentenprogramma langs in de media waarin misstanden in de gezondheidszorg aan de kaak worden gesteld. Soms gaat het om artsen in de reguliere gezondheidszorg die het niet zo nauw nemen met de regels, vaak gaat het echter om zogeheten alternatieve genezers die met volle overtuiging behandelingen aanbieden waarvoor geen enkel bewijs is en die daar ook veel geld voor vragen. De onderwerpen zijn zeer divers, van bioresonantie tot ontgiftingsdiëten, of er wordt beweerd dat kanker een goed te behandelen bacteriële infectie is.

Lyme is een van de onderwerpen in het alternatieve circuit waar zeer veel zin en onzin over gesproken wordt. De inhoudelijke behandeling van dit onderwerp laat ik graag over aan collega's met meer verstand van de ziekte van Lyme. Wat ik echter ook erg boeiend vind is de vraag waarom mensen deze alternatieve genezers blijven bezoeken en of we deze informatie kunnen gebruiken om ook de reguliere zorg te verbeteren. Zo was er in oktober 2017 die uitzending van Zembla: *Undercover in de Duitse lymekliniek*. Volgens de meeste reguliere genezers werd hier een duidelijk bewijs geleverd dat de alternatieve diagnostiek van de ziekte van Lyme volstrekte onzin is. Er waren echter ook verontwaardigde

reacties, hoe de media het in hun hoofd haalden om deze geweldige dokters zo aan de schandpaal te nagelen! Enigszins pessimistisch vraag ik me dan ook af of dit soort uitzendingen een positieve of negatieve invloed hebben op de omzet van dit soort praktijken.

Waarom blijven mensen dan toch gaan ondanks deze berichtgeving? Blijkbaar geven deze alternatieve genezers iets wat de reguliere gezondheidszorg niet kan leveren. Hierin zouden beide elkaar dus mooi kunnen het aanvullen! Onderzoek naar de toegevoegde waarde van alternatieve geneeswijzen gebeurt ook wel, maar zeker in Nederland slechts mondjesmaat. Terug naar de vraag: waarom bezoekt dan toch jaarlijks ongeveer 1 op de 10 Nederlanders een alternatieve genezer? Een aantal veelgenoemde redenen zijn:

1. De reguliere geneeskunde heeft gefaald

Iedereen die ontevreden is of niet geholpen kan worden door de reguliere geneeskunde is wél een potentieel tevreden klant van de alternatieve genezer.

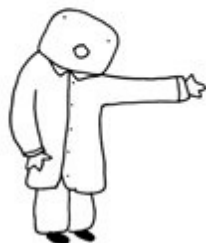
2. Aandacht en liefde doen een hoop

Het placebo-effect wordt in de reguliere geneeskunde enorm onderschat. De extra aandacht en moeite in de alternatieve geneeskunde zouden we regulier ook moeten kunnen bieden.

3. Bewijs dat het helpt vanuit anekdotes

We horen wel eindeloos anekdotes van patiënten die wonderbaarlijk genezen na een alternatieve behandeling. Over de duizenden patiënten die door de reguliere geneeskunde genezen van hun pneumonie, blindedarmontsteking, *erythema*

MAIL-ORDER ALTERNATIVE MEDICINE

Skip the herbs...
skip the needles...
simply write us a
check and pretend
it worked!

(Deze cartoon is met toestemming van de tekenaar overgenomen van toothpastefordinner.com.)

Izore, centrum infectieziekten Friesland, Leeuwarden, dr. K. Waar, arts-microbioloog, k.waar@izore.nl.

migrans of ander malheur horen we echter weinig. Is het tijd voor betere marketing?

Het zou mooi zijn als we ons deze punten bewust zijn als er weer een patiënt langs komt met een vage uitslag van lyme-onderzoek in een ver (Duits)land. Mogelijk kunnen we voorkomen dat deze patiënt verder in de handen van dure privéklinieken valt. Het opzetten van verschillen lymepoli's kan daarbij ook helpen. Door met verschillende specialismen de patiënt te beoordelen worden regelmatig wel diagnoses gesteld, maar ook het placebo effect van deze aandacht moeten we niet onderschatten.

Als laatste wil ik toch nog een paar woorden vuil maken aan de arts achter zijn microscoop die de gezonde journalist in de uitzending een plaatje van de *Borrelia* in zijn bloed laat zien. De Latijnse uitspraak van Petronius: "De wereld wil bedrogen worden, dus bedrieg haar," is nooit een vrijbrief om kwetsbare mensen de juiste zorg te onthouden. Het is en blijft daarom de taak van artsen om dergelijke misstanden aan de kaak te stellen en indien nodig een stevig gesprek aan te gaan met de patiënt of zorgverlener.